

adatlan naplófüzet). Eppen ilyen tévesen igazítja ki Révész Margitot, midőn tőle eltérőleg a *Teréz eszménye* cím alatt ismert, de a pálfalvi levéltárban kétszeri kutatás dacára sem lelt irat keletkezését 1793-ra teszi (148. l.), holott belső és külső okok későbbi keletkezési időre mutatnak. Ezen tárgyi tévedéseken felül, bár az ismert adatok világításában a szerző által megrajzolt kép teljesen hű, mégis csak külső kép, nem is sejteti azokat a belső történéseket, melyek a Naplók első évfolyamainak fő tárgyai, azokat a küzdelmeket, melyekkel Brunszvik Teréz a nevelő legfőbb kellékeit alapijában véve nélkülöző egyéniségét annyira tudta formálni, hogy csakugyan találó lehessen Kemény Ferenc szellemes megállapítása: „Nem volt hivatásos nevelő, de a nevelésre hivatott” (165. l.).

Czeke Marianne.

Julius Wolf: Die römische Kaiserzeit. Mit 8 Tafeln. VIII + 286 l. Freiburg in Br. 1932. Herder. 6·70 M.

Ez a könyv méltó kötete a Herder-cégtől kiadott nagy vállalatnak: *Geschichte der führenden Völker*. Szemléletesen tárja elénk a római birodalom állami emelkedését, de ugyanakkor erkölcsi süllyedését. A munka gerince az államfejlődés története. De különös gonddal dolgozza ki a szerző az erkölcsi, szellemi, gazdasági és vallási kor-motívumokat is. Úgy mutatja be a birodalom belső erkölcsi-szellemi felőrlődését, hogy azután természetyszerűen támad fel előttünk a nagy impérium fokozatos külső hatalmi összeomlása is. Az antik világnak a kereszténységgel való küzdelme, majd a római államtestnek a germánoktól való szétszaggatása drámai erővel, de mindig történeti forráshűséggel és tárgyilagossággal van jellemezve. A könyv jó állam- és kultúrtörténeti háttérrel szolgál a császárság nevelési intézményeinek megértéséhez is. K.

Walter Hübner: Didaktik der neueren Sprachen. (Handbuch des Unterrichts an höheren Schulen. Band 12.) Moritz Diesterweg, Frankfurt a. M., 1929. — 242 lap. Ára vk. 8·40 RM.

Kurt Schwedtké und Rudolf Salewsky: Arbeit und Forschung der Jugend. Wege und Ziele des neusprachlichen Unterrichts nach praktischen Erfahrungen. Lipsius und Tischer, Kiel u. Leipzig, 1930. — 239 lap. Ára vk. 8 RM.

Dr. Adolf Krüper: Die arbeitsunterrichtliche Ausgestaltung des neusprachlichen Unterrichts. (Handbuch des Arbeitsunterrichts für höhere Schulen von Fr. Jungbluth. 7. Heft.) Moritz Diesterweg, Frankfurt a. M., 1929. — 76 lap.

Karl Ehrké: Methodik des neusprachlichen Unterrichts. F. A. Herbig, Berlin, 1928. — 75 lap.

A háború utáni módszertani irodalom két legnagyobb élőnyelvtanítási módszertanának (*Philipp Aronstein*, Methodik des neusprachlichen Unterrichts; I—II., és *Ernst Otto*, Methodik und Didaktik des neusprachlichen Unterrichts) megjelenésekor úgy látszott, hogy a nyelvtanítási módszer legfontosabb kér-